[19 May 2005]

Pogodba

o ustanovitvi

Energetske skupnosti

Pogodbenice, ki so:

Evropska skupnost na eni strani

in

naslednje pogodbenice na drugi strani:

- Republika Albanija, Republika Bolgarija, Bosna in Hercegovina, Republika Hrvaška, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Republika Črna Gora, Romunija, Republika Srbija, Republika Turčija[1] (v nadaljevanju udeležene pogodbenice),

  ter

- Misija Združenih narodov za začasno upravo na Kosovu v skladu z Resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov 1244,

ob krepitvi Atenskega procesa in Atenskih memorandumov o soglasju iz let 2002 in 2003,

ob ugotovitvi, da so Republika Bolgarija, Romunija, Republika Turčija[2] in Republika Hrvaška države kandidatke za pristop k Evropski uniji, in da je tudi Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija zaprosila za članstvo,

ob ugotovitvi, da je Evropski svet v Kopenhagnu decembra 2002 potrdil evropsko perspektivo o Republiki Albaniji, Bosni in Hercegovini ter Srbiji in Črni gori kot o potencialnih kandidatkah za pristop k Evropski uniji in poudaril svojo odločenost, da bo podpiral njihova prizadevanja za približevanje k Evropski uniji,

ob sklicevanju na dejstvo, da je Evropski svet v Solunu junija 2003 potrdil „Solunsko agendo za države zahodnega Balkana: približevanje evropskemu združevanju“, katere cilj je nadaljnje utrjevanje odnosov med Evropsko unijo in zahodnim Balkanom in v kateri je Evropska unija spodbudila države te regije, da sprejmejo pravno zavezujoč sporazum o energetskem trgu za jugovzhodno Evropo,

ob sklicevanju na proces Evro-mediteranskega partnerstva in Evropsko sosedsko politiko,

ob sklicevanju na prispevek Pakta stabilnosti za jugovzhodno Evropo, katerega jedro je potreba po krepitvi sodelovanja med državami in narodi jugovzhodne Evrope in spodbujanju pogojev za mir, stabilnost in gospodarsko rast,

---

[1] [„Republika Turčija“ se izbriše, če Republika Turčija ne bo podpisala Pogodbe.]

[2] [„Republika Turčija“ se izbriše, če Republika Turčija ne bo podpisala Pogodbe.]

odločene, da med pogodbenicami ustanovijo integrirani trg za zemeljski plin in elektriko, ki bo temeljil na skupnem interesu in solidarnosti,

upoštevajoč, da lahko ta integrirani trg kasneje zajema tudi druge energetske proizvode in nosilce, kot je utekočinjen zemeljski plin, bencin, vodik ali druge temeljne omrežne infrastrukture,

odločene, da bodo ustvarile stabilni ureditveni in tržni okvir, ki bo omogočal privabljanje naložb v plinska omrežja, pridobivanje energije in distribucijske mreže, tako da bodo vse pogodbenice imele dostop do stabilne in stalne oskrbe s plinom in elektriko, ki je bistvena za gospodarski razvoj in družbeno stabilnost,

odločene, da bodo ustvarile enotni ureditveni prostor za trgovanje s plinom in elektriko, ki je nujen za uskladitev geografskega obsega zadevnih proizvodnih trgov,

ob priznavanju, da so ozemlja Republike Avstrije, Helenske republike, Republike Madžarske, Italijanske republike in Republike Slovenije naravno integrirana in neposredno povezana z delovanjem trgov za plin in elektriko pogodbenic,

odločene, da bodo spodbujale visoko raven oskrbe s plinom in elektriko za vse državljane, ki temelji na obveznostih javnih služb, in dosegle gospodarski in družbeni napredek ter visoko stopnjo zaposlenosti kot tudi uravnotežen in trajnostni razvoj z ustanovitvijo območja brez notranjih meja za plin in elektriko,

v želji povečati varnost oskrbe enotnega ureditvenega prostora z zagotavljanjem stabilnega ureditvenega okvira, nujnega za regijo, kjer se lahko razvijejo povezave s kaspijskimi, severnoafriškimi in bližnjevzhodnimi zalogami plina in izkoristijo domače zaloge zemeljskega plina, premoga in vodne energije,

zavezane, da bodo izboljšale okoljski položaj glede plina in elektrike, povezane učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije,

odločene, da bodo razvile širšo konkurenco na trgu plina in elektrike in izkoriščale ekonomije obsega,

upoštevajoč, da je za te cilje treba vzpostaviti široko in integrirano tržno strukturo, ki bo podprta z močnimi organi in učinkovitim nadzorom ter s primerno udeležbo zasebnega sektorja,

upoštevajoč, da je za zmanjšanje pritiska na državne sisteme plina in elektrike in za prispevanje k reševanju lokalnega primanjkljaja plina in elektrike treba vzpostaviti posebna pravila, da bi omogočili trgovanje s plinom in elektriko; in da so ta pravila potrebna, da se vzpostavi enotni ureditveni prostor za geografski obseg zadevnih proizvodnih trgov,

so se odločile, da ustanovijo Energetsko skupnost:

NASLOV I - NAČELA

Člen 1

1. Pogodbenice s to pogodbo med seboj ustanovijo Energetsko skupnost.

2. Države članice Evropske skupnosti lahko postanejo udeleženke Energetske skupnosti v skladu s členom 95 te pogodbe.

Člen 2

1. Naloga Energetske skupnosti je urejati odnose med pogodbenicami in ustvariti pravni in gospodarski okvir glede „omrežne energije“, kakor je opredeljena v odstavku 2, da bi:

(a) ustvarili stabilni ureditveni in tržni okvir, ki bo omogočal privabljanje naložb v plinska omrežja, pridobivanje energije ter prenosna in distribucijska omrežja, tako da bodo vse pogodbenice imele dostop do stabilne in stalne oskrbe z elektriko, ki je bistvena za gospodarski razvoj in družbeno stabilnost,

(b) ustvarili enotni ureditveni prostor za trgovanje z omrežno energijo, ki je nujen za uskladitev geografskega obsega zadevnih proizvodnih trgov,

(c) povečali varnost oskrbe enotnega ureditvenega prostora z zagotavljanjem stabilnega okolja za naložbe, nujnega za regijo, kjer se lahko razvijejo povezave s kaspijskimi, severnoafriškimi in bližnjevzhodnimi zalogami plina in izkoristijo domači viri energije, kot so plin, premog in vodna energija,

(d) izboljšali okoljski položaj glede omrežne energije in z njo povezane učinkovite rabe energije, spodbujali uporabo obnovljive energije in vzpostavili pogoje za trgovino z energijo v enotnem ureditvenem prostoru,

(e) razvili konkurenco na trgu omrežne energije na širšem zemljepisnem območju in izkoriščale ekonomije obsega.

2. „Omrežna energija“ vključuje sektorja elektrike in plina, ki spadata v obseg Direktiv Evropske skupnosti 2003/54/ES in 2003/55/ES.[3]

[3] Direktiva 2003/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih za notranji trg z električno energijo, Uradni list Evropske unije št. L 176 z dne 15. julija 2003, str. 37-56; in Direktiva 2003/55/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom, Uradni list Evropske unije št. L 176 z dne 15. julija 2003, str. 57-78.

Člen 3

Za namene člena 2 so dejavnosti Energetske skupnosti naslednje:

(a) pogodbenice izvajajo pravni red Evropskih skupnosti glede energije, okolja, konkurenčnosti in obnovljivih virov energije, kakor je opisano v Naslovu II spodaj, prilagojen tako institucionalnemu okviru Energetske skupnosti kot tudi posebnemu položaju vsake pogodbenice (v nadaljevanju „razširjeni pravni red Evropskih skupnosti“), kakor je nadalje opisano v Naslovu II;

(b) vzpostavitev posebnega ureditvenega okvira, ki omogoča učinkovito delovanje trgov omrežne energije na ozemljih pogodbenic in delu ozemlja Evropske skupnosti in vključuje oblikovanje enotnega mehanizma za čezmejni prenos ali prevoz omrežne energije in nadzor enostranskih zaščitnih ukrepov (v nadaljevanju „mehanizem za delovanje trgov omrežne energije“), kakor je nadalje opisano v Naslovu III;

(c) oblikovanje trga omrežne energije za pogodbenice, brez notranjih mej, vključno z usklajevanjem medsebojne pomoči v primeru resne motnje energetskih omrežij ali zunanjih motenj, ki lahko vključuje doseganje skupne zunanje politike za trgovanje z energijo (v nadaljevanju „oblikovanje enotnega energetskega trga“), kakor je nadalje opisano v Naslovu IV.

Člen 4

Komisija Evropskih skupnosti (v nadaljevanju „Evropska komisija“) je koordinator treh dejavnosti, opisanih v členu 3.

Člen 5

Energetska skupnost upošteva pravni red Evropskih skupnosti, opisan v Naslovu II in prilagojen tako institucionalnemu okviru te pogodbe kot posebnemu položaju v vsaki pogodbenici, da bi zagotovili visoko raven varnosti naložb in optimalne naložbe.

Člen 6

Pogodbenice sprejmejo vse potrebne ukrepe, bodisi splošne bodisi posebne, da zagotovijo izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz te pogodbe. Pogodbenice omogočijo izpolnjevanje nalog Energetske skupnosti. Pogodbenice se vzdržijo vseh ukrepov, ki bi lahko ogrozili doseganje ciljev te pogodbe.

Člen 7

Vsaka diskriminacija v okviru te pogodbe je prepovedana.

Člen 8

Nobeno določilo te pogodbe ne vpliva na pravico pogodbenice, da določi pogoje za izkoriščanje svojih energetskih virov, njeno izbiro med različnimi viri energije in splošno strukturo njene oskrbe z energijo.

NASLOV II – RAZŠIRITEV PRAVNEGA REDA EVROPSKIH SKUPNOSTI

POGLAVJE I – ZEMLJEPISNI OBSEG

Člen 9

Določbe in ukrepi, sprejeti v skladu s tem naslovom, se uporabljajo za ozemlja udeleženih pogodbenic in za ozemlja pod jurisdikcijo Misije Združenih narodov za začasno upravo na Kosovu.

POGLAVJE II – PRAVNI RED EVROPSKIH SKUPNOSTI O ENERGIJI

Člen 10

Vsaka pogodbenica izvaja pravni red Evropskih Skupnosti o energetiki v skladu s časovnim načrtom za izvajanje ukrepov iz Priloge I.

Člen 11

Za namene te pogodbe pomeni „Pravni red Evropskih skupnosti o energetiki“ (i) Direktivo 2003/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih za notranji trg z električno energijo, (ii) Direktivo 2003/55/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in (iii) Uredbo 1228/2003/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije[4].

[4] Uradni list Evropske unije št. L 176 z dne 15. julija 2003, str. 1-10

POGLAVJE III – PRAVNI RED EVROPSKIH SKUPNOSTI O OKOLJU

Člen 12

Vsaka pogodbenica izvaja pravni red Evropskih skupnosti o okolju v skladu s časovnim načrtom za izvajanje ukrepov iz Priloge II.

Člen 13

Pogodbenice priznavajo pomembnost Kjotskega protokola. Vsaka pogodbenica si prizadeva pristopiti k Protokolu.

Člen 14

Pogodbenice priznavajo pomembnost pravil iz Direktive Sveta 96/61/ES z dne 24. septembra 1996 o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja. Vsaka pogodbenica si prizadeva izvajati navedeno direktivo.

Člen 15

Po začetku veljavnosti te pogodbe morata biti zgradba in delovanje novih elektrarn v skladu s pravnim redom Evropskih skupnosti o okolju.

Člen 16

Za namene te pogodbe pomeni „pravni red Evropskih skupnosti“ (i) Direktivo Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 97/11/ES z dne 3. marca 1997 in Direktivo 2003/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003, (ii) Direktivo Sveta 1999/32/ES z dne 26. aprila 1999 o zmanjšanju deleža žvepla v nekaterih vrstah tekočega goriva, ki spreminja Direktivo 93/12/EGS, (iii) Direktivo 2001/80/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2001 o omejevanju emisij nekaterih onesnaževal v zrak iz velikih kurilnih naprav, in (iv) člen 4(2) Direktive Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic.

Člen 17

Določbe in ukrepi, sprejeti v skladu s tem poglavjem, se uporabljajo za omrežno energijo.

POGLAVJE IV – PRAVNI RED EVROPSKIH SKUPNOSTI O KONKURENCI

Člen 18

1. Če lahko vpliva na trgovino z omrežno energijo med pogodbenicami, je s pravilnim delovanjem pogodbe nezdružljivo sledeče:

(a) vsi sporazumi med podjetji, sklepi podjetniških združenj in usklajena ravnanja med podjetji, katerih namen ali učinek je preprečevanje, omejevanje ali motenje konkurence,

(b) zloraba prevladujočega položaja podjetja ali več podjetij na trgu pogodbenic kot celoti ali na njegovem znatnem delu;

(c) vsaka državna pomoč, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali nekaterim energetskim virom.

2. Vsa ravnanja, ki so v nasprotju s tem členom, se ocenjujejo po merilih, ki izhajajo iz uporabe pravil iz členov 81, 82 in 87 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (v Prilogi III).

Člen 19

Vsaka pogodbenica zagotovi, da se glede javnih podjetij ali podjetij, katerim je odobrila posebne ali izključne pravice, 6 mesecev po začetku veljavnosti te pogodbe uporabljajo načela Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, zlasti člen 86(1) in (2) Pogodbe (v Prilogi III).

POGLAVJE V – PRAVNI RED EVROPSKIH SKUPNOSTI O OBNOVLJIVIH VIRIH ENERGIJE

Člen 20

Pogodbenice v roku enega leta od začetka veljavnosti te pogodbe Evropski komisiji predložijo načrte za izvajanje Direktive 2001/77/EC Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2001 o spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije na notranjem trgu z električno energijo in Direktive 2003/30/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. maja 2003 o pospeševanju rabe biogoriv in drugih obnovljivih goriv v sektorju prevoza. Evropska komisija predloži načrt vsake pogodbenice v odobritev Ministrskemu svetu.

POGLAVJE VI – SKLADNOST S SPLOŠNO UPORABNIMI STANDARDI EVROPSKE SKUPNOSTI

Člen 21

V roku enega leta od začetka veljavnosti te pogodbe Sekretariat sestavi seznam splošno uporabnih standardov Evropske skupnosti, ki se ga predloži v sprejetje Ministrskemu svetu.

Člen 22

V roku enega leta od začetka veljavnosti tega seznama pogodbenice sprejmejo razvojne načrte za uskladitev svojih sektorjev omrežne energije s temi splošno uporabnimi standardi Evropske skupnosti.

Člen 23

„Splošno uporabni standardi Evropske skupnosti“ se nanašajo na vse tehničnosistemske standarde, ki se uporabljajo znotraj Evropske skupnosti, in so nujni za varno in učinkovito upravljanje sistemov, vključno z vidiki prenosa, čezmejnih povezav, modulacij in splošnih tehničnosistemskih varnostnih standardov, ki so jih, če je primerno, izdali Evropski odbor za standardizacijo (CEN), Evropski odbor za standardizacijo v elektrotehniki (CENELEC) in podobni organi za standardizacijo ali, kakor jih je izdala Zveza za koordinacijo prenosa električne energije (UCTE) in Evropska zveza za racionalizacijo energetskih izmenjav (Easeegas) za splošno določanje pravil in poslovno ravnanje.

POGLAVJE VII – PRILAGODITEV IN RAZVOJ PRAVNEGA REDA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Člen 24

Za izvajanje tega naslova sprejme Energetska skupnost ukrepe za prilagoditev pravnega reda Evropskih skupnosti, opisanega v tem naslovu, ob upoštevanju tako institucionalnega okvira te pogodbe kot tudi posebnega položaja vsake pogodbenice.

Člen 25

Energetska skupnost lahko sprejme ukrepe za izvajanje sprememb pravnega reda Evropskih skupnosti, opisanega v tem naslovu, v skladu z razvojem zakonodaje Evropskih skupnosti.

NASLOV III – MEHANIZMI ZA DELOVANJE TRGOV ZA OMREŽNO ENERGIJO

POGLAVJE I – ZEMLJEPISNI OBSEG

Člen 26

Določbe in ukrepi, sprejeti v skladu s tem naslovom, se uporabljajo za ozemlja udeleženih pogodbenic, ozemlja pod jurisdikcijo Misije Združenih narodov za začasno upravo na Kosovu in ozemlja Evropske skupnosti iz člena 27.

Člen 27

Določbe in ukrepi, sprejeti v skladu s tem naslovom, se glede Evropske skupnosti uporabljajo za ozemlja Republike Avstrije, Helenske republike, Republike Madžarske, Italijanske republike in Republike Slovenije. Po pristopu udeležene pogodbenice k Evropski uniji se določbe in ukrepi, sprejeti v skladu s tem naslovom, brez nadaljnjih formalnosti uporabljajo tudi za ozemlje navedene nove države članice.

POGLAVJE II – MEHANIZMI ZA DOLGE PREVOZE OMREŽNE ENERGIJE

Člen 28

Energetska skupnost sprejme dodatne ukrepe za ustanovitev enotnega mehanizma za čezmejni prenos in/ali prevoz omrežne energije.

POGLAVJE III – VARNOST OSKRBE

Člen 29

Pogodbenice v roku enega leta od začetka veljavnosti te pogodbe sprejmejo izjave o varnosti oskrbe, kjer opišejo zlasti raznolikost oskrbe, tehnološko varnost in zemljepisno poreklo uvoženih goriv. Izjave se pošljejo Sekretariatu in so na voljo vsem pogodbenicam te pogodbe. Izjave se posodobijo vsaki dve leti. Sekretariat nudi navodila in pomoč v zvezi s temi izjavami.

Člen 30

Člen 29 ne določa, da je treba spremeniti energetske politike ali postopke nakupa.

POGLAVJE IV – ENERGETSKA OSKRBA DRŽAVLJANOV

Člen 31

Energetska skupnost pospešuje visoko raven dobave omrežne energije vsem svojim državljanom znotraj meja obveznosti javnih služb, ki so vsebovane v zadenem pravnem redu Evropskih skupnosti o energetiki.

Člen 32

V ta namen lahko Energetska skupnost sprejme ukrepe za:

(a) omogočanje splošne dobave električne energije;

(b) pospeševanje učinkovite politike obvladovanja povpraševanja;

(c) zagotavljanje poštene konkurence.

Člen 33

Energetska skupnost lahko izda priporočila za podporo učinkovite reforme sektorjev omrežne energije pogodbenic, med drugim tudi za zviševanje ravni plačila vseh kupcev za energijo in za pospeševanje cenovne dostopnosti cen omrežne energije za potrošnike.

POGLAVJE V – USKLAJEVANJE

Člen 34

Energetska skupnost lahko sprejme ukrepe o skladnosti tržnih načrtov za delovanje trgov omrežne energije, kot tudi medsebojno priznavanje dovoljenj, in ukrepe za pospeševanje svobodnega ustanavljanja podjetij za omrežno energijo.

NASLOV VI – OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE IN UČINKOVITA RABA ENERGIJE

Člen 35

Energetska skupnost lahko sprejme ukrepe za pospeševanje razvoja na področjih obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije, upoštevajoč njihove prednosti za varnost oskrbe, varovanje okolja, socialno kohezijo in regionalni razvoj.

POGLAVJE VII – ZAŠČITNI UKREPI

Člen 36

V primeru nenadne krize na trgu omrežne energije na ozemljih udeleženih pogodbenic, ozemlja pod jurisdikcijo Misije Združenih narodov za začasno upravo na Kosovu ali ozemlja Evropske skupnosti iz člena 27, ko je ogrožena fizična zaščita in varnost ljudi ali naprava ali objekt ali celovitost sistema omrežne energije na tem ozemlju, lahko zadevna pogodbenica začasno sprejme potrebne zaščitne ukrepe.

Člen 37

Ti zaščitni ukrepi smejo povzročiti le najmanjše možne motnje v delovanju trga omrežne energije pogodbenic, po obsegu pa ne smejo preseči okvira, ki je nujno potreben za odpravo nenadno nastalih težav. Zadevni ukrepi ne smejo izkrivljati konkurence ali škodljivo vplivati na trgovino na način, ki je v nasprotju s skupnim interesom.

Člen 38

Zadevna pogodbenica nemudoma sporoči te zaščitne ukrepe Sekretariatu, ki takoj obvesti druge pogodbenice.

Člen 39

Energetska skupnost lahko odloči, da zaščitni ukrepi, ki jih sprejme zadevna pogodbenica, niso v skladu z določbami tega poglavja, in od navedene pogodbenice zahteva, da navedene zaščitne ukrepe ukine ali spremeni.

NASLOV IV – OBLIKOVANJE ENOTNEGA ENERGETSKEGA TRGA

POGLAVJE I – ZEMLJEPISNI OBSEG

Člen 40

Določbe in ukrepi, sprejeti v skladu s tem naslovom, se uporabljajo za ozemlja, za katera velja Pogodba o ustanovitvi Evropskih skupnosti pod pogoji, določenimi v navedeni pogodbi, za ozemlja udeleženih pogodbenic in za ozemlje pod jurisdikcijo Misije Združenih narodov za začasno upravo na Kosovu.

POGLAVJE II – ENOTNI ENERGETSKI TRG

Člen 41

1. Med pogodbenicami so prepovedane carinske dajatve in količinske omejitve za uvoz in izvoz omrežne energije ter vsi ukrepi z enakim učinkom. Ta prepoved se uporablja tudi za carine fiskalne narave.

2. Odstavek 1 ne izključuje kvantitativnih omejitev ali ukrepov z enakim učinkom, utemeljenih na podlagi javnega reda ali javne varnosti; varovanja zdravja in življenja ljudi, živali ali rastlin, ali varovanje industrijske in poslovne lastnine. Take omejitve ali ukrepi pa ne smejo biti sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikritega omejevanja trgovine med pogodbenicami.

Člen 42

1. Energetska skupnost lahko sprejme ukrepe s ciljem oblikovanja enotnega trga brez notranjih meja za omrežno energijo.

2. Odstavek 1 se ne uporablja za fiskalne ukrepe, za ukrepe glede prostega pretoka oseb in za ukrepe glede pravic in interesov zaposlenih.

POGLAVJE III – POLITIKA ZUNANJE TRGOVINE NA PODROČJU ENERGETIKE

Člen 43

Energetska skupnost lahko sprejme ukrepe, potrebne za upravljanje izvoza in uvoza omrežne energije v tretje države in iz tretjih držav, da bi zagotovili enak dostop do trgov tretjih držav in iz njih glede na osnovne okoljske standarde ali varno delovanje notranjega energetskega trga.

POGLAVJE IV – MEDSEBOJNA POMOČ V PRIMERU MOTNJE

Člen 44

V primeru motnje oskrbe z omrežno energijo, ki vpliva na pogodbenico in vključuje drugo pogodbenico ali tretjo državo, pogodbenice poiščejo hitro rešitev v skladu z določbami tega poglavja.

Člen 45

Na zahtevo pogodbenice, ki jo je motnja neposredno prizadela, se sestane Ministrski svet. Ministrski svet lahko kot odziv na motnjo sprejme potrebne ukrepe.

Člen 46

V roku enega leta od začetka veljavnosti te pogodbe Ministrski svet sprejme proceduralni zakon za delovanje obveznosti medsebojne pomoči iz tega poglavja, ki lahko vsebuje podelitev pooblastil za sprejetje začasnih ukrepov Stalni skupini na visoki ravni.

NASLOV V – ORGANI ENERGETSKE SKUPNOSTI

POGLAVJE I – MINISTRSKI SVET

Člen 47

Ministrski svet zagotavlja, da se izpolnijo cilji, določeni v tej pogodbi. Ministrski svet:

(a) določa splošne smernice politik;

(b) sprejema ukrepe

(c) sprejema proceduralne zakone, ki lahko vključujejo podelitev pooblastil, pod natančno določenimi pogoji, za posebne naloge, pristojnosti ali obveznosti za izvajanje politike Energetske skupnosti Stalni skupini na visoki ravni, Upravnemu odboru ali Sekretariatu.

Člen 48

Ministrski svet sestavljajo po en predstavnik vsake pogodbenice in dva predstavnika Evropske skupnosti. Njegovih sej se lahko udeleži en predstavnik brez glasovalne pravice na vsako udeleženko.

Člen 49

Ministrski svet sprejme svoj interni poslovnik po proceduralnem zakonu.

Člen 50

Predsedstvo rotira med pogodbenicami za obdobje 6 mesecev po zaporedju, ki ga določa proceduralni zakon Ministrskega sveta. Predsedstvo skliče Ministrski svet v kraju, ki ga določi predsedstvo. Ministrski svet se sestane najmanj enkrat na vsakih šest mesecev. Seje pripravi Sekretariat.

Člen 51

Predsedstvo predseduje Ministrskemu svetu, pri tem pa mu kot podpredsednika pomagata predstavnik Evropske skupnosti in predstavnik naslednjega predsedstva. Predsedstvo in podpredsednika pripravita osnutek dnevnega reda.

Člen 52

Ministrski svet predloži letno poročilo o dejavnostih Energetske skupnosti Evropskemu parlamentu in parlamentom udeleženih pogodbenic in udeleženk.

POGLAVJE II – STALNA SKUPINA NA VISOKI RAVNI

Člen 53

Stalna skupina na visoki ravni:

(a) pripravlja delo Ministrskega sveta;

(b) daje privoljenje prošnjam za tehnično pomoč s strani mednarodnih donatorskih organizacij, mednarodnih finančnih institucij in bilateralnih donatorjev;

(c) poroča Ministrskemu svetu o napredku pri doseganju ciljev te pogodbe

(d) sprejema ukrepe, če jo za to pooblasti Ministrski svet;

(e) sprejema proceduralne zakone, brez podeljevanja nalog, pristojnosti in obveznosti drugim organom Energetske skupnosti

(f) razpravlja o razvoju pravnega reda Evropskih skupnosti iz Naslova II na podlagi poročila, ki ga redno pošilja Evropska komisija

Člen 54

Stalno skupino na visoki ravni sestavlja en predstavnik vsake pogodbenice in dva predstavnika Evropske skupnosti. Njenih sej se lahko udeleži en predstavnik brez glasovalne pravice na vsako udeleženko.

Člen 55

Stalna skupina na visoki ravni sprejme svoj interni poslovnik po proceduralnem zakonu.

Člen 56

Predsedstvo skliče Stalno skupino na visoki ravni v kraju, ki ga določi predsedstvo. Seje pripravi Sekretariat.

Člen 57

Predsedstvo predseduje Stalni skupini na visoki ravni, pri tem pa mu kot podpredsednika pomagata predstavnik Evropske skupnosti in predstavnik naslednjega predsedstva. Predsedstvo in podpredsednika pripravita osnutek dnevnega reda.

POGLAVJE III – UPRAVNI ODBOR

Člen 58

Upravni odbor:

(a) svetuje Ministrskemu svetu ali Stalni skupini na visoki ravni o podrobnostih statuarnih, tehničnih in upravnih pravil;

(b) izdaja priporočila pri čezmejnih sporih, ki vključujejo dva ali več regulativnih organov, na zahtevo katerega od njih;

(c) sprejema ukrepe, če ga za to pooblasti Ministrski svet;

(d) sprejema proceduralne zakone.

Člen 59

Upravni odbor sestavljajo po en predstavnik regulativnega organa na področju energetike vsake pogodbenice, v skladu z zadevnimi deli pravnega reda Evropskih skupnosti o energiji. Evropsko skupnost predstavlja Evropska komisija, ki ji pomagata po en regulativni organ vsake udeleženke in en predstavnik Evropske skupine regulativnih organov na področju elektrike in plina (ERGEG). Če ima pogodbenica ali udeleženka za plin in za elektriko različna regulativna organa, se na podlagi dnevnega reda določi, kateri regulativni organ se bo udeležil seje Upravnega odbora.

Člen 60

Upravni odbor sprejme svoj interni poslovnik po proceduralnem zakonu.

Člen 61

Upravni odbor izvoli predsednika za obdobje, ki ga določi Upravni odbor. Evropska komisija prevzame funkcijo podpredsednika. Predsednik in podpredsednik pripravita osnutek dnevnega reda.

Člen 62

Upravni odbor se sestaja v Atenah.

POGLAVJE IV – FORUMA

Člen 63

Energetski skupnosti svetujeta foruma, sestavljena iz predstavnikov vseh zainteresiranih strani, vključno z industrijo, regulativnimi organi, skupinami predstavnikov industrije in potrošniki.

Člen 64

Forumoma predseduje predstavnik Komisije.

Člen 65

Sklepi forumov se sprejmejo s soglasjem. Posreduje se jih Stalni skupini na visoki ravni.

Člen 66

Forum za električno energijo se sestaja v Atenah. Forum za plin se sestaja v Carigradu.[5]

POGLAVJE V – SEKRETARIAT

Člen 67

Sekretariat:

(a) zagotavlja administrativno podporo Ministrskemu svetu, Stalni skupini na visoki ravni, Upravnemu odboru in Forumoma

(b) pregleduje pravilno izvajanje obveznosti pogodbenic po tej pogodbi in Ministrskemu svetu predloži letno poročilo o napredku;

(c) pregleduje in pomaga Evropski komisiji pri usklajevanju dejavnosti donatorjev na ozemljih udeleženih pogodbenic in ozemlju pod jurisdikcijo Misije Združenih narodov za začasno upravo na Kosovu, ter donatorjem zagotavlja administrativno podporo;

(d) izvaja druge naloge, za katere ga pooblašča ta pogodba ali proceduralni zakon Ministrskega sveta, brez pooblastil za sprejemanje ukrepov; ter

(e) sprejema proceduralne zakone.

Člen 68

Sekretariat sestavljajo direktor in tako osebje, ki ga potrebuje Energetska skupnost.

[5] [Če Turčija ne podpiše pogodbe, se člen 66 nadomesti z naslednjim besedilom: „Forum za električno energijo se sestaja v Atenah. Forum za plin se sestaja v kraju, ki se ga določi s proceduralnim zakonom Ministrskega sveta.“]

Člen 69

Direktor Sekretariata se imenuje s proceduralnim zakonom Ministrskega sveta. Ministrski svet s proceduralnim zakonom določi pravila zaposlovanja, delovne pogoje in zemljepisno porazdelitev osebja Sekretariata. Osebje izbere in imenuje direktor.

Člen 70

Direktor in osebje pri opravljanju svojih nalog ne smejo zahtevati ali sprejemati navodil od nobene pogodbenice te pogodbe. Delovati morajo nepristransko in pospeševati interese Energetske skupnosti.

Člen 71

Direktor Sekretariata ali imenovani namestnik pomaga v Ministrskem svetu, Stalni skupini na visoki ravni, Upravnem odboru in Forumoma.

Člen 72

Sedež sekretariata je na Dunaju.

POGLAVJE VI – PRORAČUN

Člen 73

Vsaka pogodbenica prispeva k proračunu Energetske skupnosti, kakor je določeno v Prilogi IV. Višina prispevkov se lahko pregleda vsakih pet let, na zahtevo katere koli pogodbenice, po proceduralnem zakonu Ministrskega sveta.

Člen 74

Ministrski svet sprejme proračun Energetske skupnosti po proceduralnem zakonu vsaki dve leti. Proračun pokriva stroške poslovanja Energetske skupnosti, ki so potrebni za delovanje njenih organov. Izdatki vsakega od organov se določijo v posebnem delu proračuna. Ministrski svet sprejme proceduralni zakon, ki določa postopek za izvajanje proračuna, predložitev ter revizijo računov in pregled.

Člen 75

Direktor Sekretariata izvaja proračun v skladu s proceduralnim zakonom, sprejetim na podlagi člena 74, in o tem letno poroča Ministrskemu svetu. Ministrski svet se lahko, če je primerno, s proceduralni zakonom odloči, da bo za preverjanje pravilnega izvrševanja proračuna poveril neodvisne revizorje.

NASLOV VI – POSTOPEK ODLOČANJA

POGLAVJE I – SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 76

Ukrepi so lahko v obliki sklepa ali priporočila.

Sklep je v celoti zavezujoč za vse, na katere je naslovljen.

Priporočilo ni zavezujoče. Pogodbenice storijo vse v svoji moči, da izvajajo priporočila.

Člen 77

Z izjemo določbe iz člena 80 ima vsaka pogodbenica en glas.

Člen 78

Ministrski svet, Stalna skupina na visoki ravni ali Upravni odbor lahko odločajo le, če sta zastopani dve tretjini pogodbenic. Vzdržani glasovi prisotnih pogodbenic se ne štejejo kot oddani glasovi.

POGLAVJE II – UKREPI IZ NASLOVA II

Člen 79

Ministrski svet, Stalna skupina na visoki ravni ali Upravni sprejme ukrepe iz Naslova II po predlogu Evropske komisije. Evropska komisija lahko spremeni ali umakne svoj predlog kadarkoli med postopkom za sprejetje ukrepov.

Člen 80

Vsaka pogodbenica ima en glas.

Člen 81

Ministrski svet, Stalna skupina na visoki ravni ali Upravni odbor odločajo z večino oddanih glasov.

POGLAVJE III – UKREPI IZ NASLOVA III

Člen 82

Ministrski svet, Stalna skupina na visoki ravni ali Upravni odbor sprejme ukrepe iz Naslova III po predlogu pogodbenice ali Sekretariata.

Člen 83

Ministrski svet, Stalna skupina na visoki ravni ali Upravni odbor odločajo z dvotretjinsko večino oddanih glasov, vključno s pozitivnim glasom Evropske skupnosti.

POGLAVJE IV – UKREPI IZ NASLOVA IV

Člen 84

Ministrski svet, Stalna skupina na visoki ravni ali Upravni odbor sprejme ukrepe iz Naslova IV po predlogu pogodbenice.

Člen 85

Ministrski svet, Stalna skupina na visoki ravni ali Upravni odbor sprejmejo ukrepe enoglasno.

POGLAVJE V – PROCEDURALNI ZAKONI

Člen 86

Proceduralni zakon ureja organizacijske in proračunske zadeve ter zadeve transparentnosti Energetske skupnosti, vključno s podelitvijo pooblastil Ministrskega sveta Stalni skupini na visoki ravni, Upravnemu odboru ali Sekretariatu, in je zavezujoč za organe Energetske skupnosti in, če tako določa proceduralni zakon, za pogodbenice.

Člen 87

Z izjemo določb člena 88 se proceduralni zakoni sprejmejo v skladu s postopkom odločanja, določenem v Poglavju III tega naslova.

Člen 88

Proceduralni zakon, ki imenuje direktorja Sekretariata iz člena 69 se sprejme z navadno večino po predlogu Evropske komisije. Proceduralni zakoni o proračunskih zadevah, določeni v členih 73 in 74, se sprejmejo enoglasno po predlogu Evropske komisije. Proceduralni zakoni, po katerih se podeljuje pooblastila Upravnemu odboru, kakor je določeno v členu 47(c), se sprejmejo enoglasno po predlogu pogodbenice ali Sekretariata.

NASLOV VII – IZVAJANJE SKLEPOV IN PORAVNAVA SPOROV

Člen 89

Pogodbenice izvršijo sklepe, naslovljene na njih, v svojem nacionalnem pravnem sistemu v roku, določenem v sklepu.

Člen 90

1. Če pogodbenica ne izpolni obveznosti iz pogodbe ali ne izvrši sklepa, naslovljenega nanjo, v zahtevanem roku, se lahko slednje sporoči Ministrskemu svetu na podlagi utemeljenega zahtevka katere koli pogodbenice, Sekretariata ali Upravnega odbora. Zasebni subjekti lahko pri Sekretariatu vložijo pritožbe.

2. Zadevna pogodbenica lahko kot odgovor na zahtevo ali pritožbo sporoči svoje pripombe.

Člen 91

1. Ministrski svet lahko ugotovi, da pogodbenica ne izpolnjuje svojih obveznosti. Ministrski svet odloča:

(a) z navadno večino, če se neizpolnjevanje nanaša na Naslov II;

(b) z dvotretjinsko večino, če se neizpolnjevanje nanaša na Naslov III;

(c) soglasno, če se neizpolnjevanje nanaša na Naslov IV.

2. Ministrski svet se lahko z navadno večino naknadno odloči, da bo razveljavil kateri koli sklep, sprejet v skladu s tem členom.

Člen 92

1. Na zahtevo pogodbenice, lahko Sekretariat ali Upravni odbor, Ministrski svet, soglasno, ugotovijo resno in trajno neizpolnjevanje obveznosti iz te pogodbe s strani pogodbenice in lahko zadevni pogodbenici odvzame nekatere pravice, ki izvirajo iz te pogodbe, vključno z odtegnitvijo pravice glasovanja in izločitvijo s sestankov ali iz mehanizmov, določenih v tej pogodbi.

2. Ministrski svet se lahko z navadno večino naknadno odloči, da bo razveljavil kateri koli sklep, sprejet v skladu s tem členom.

Člen 93

Pri sprejemanju sklepov iz členov 91 in 92 Ministrski svet odloča brez upoštevanja glasu predstavnika zadevne pogodbenice.

NASLOV VIII - TOLMAČENJE

Člen 94

Organi tolmačijo vsak termin in drug pojem iz te pogodbe, ki izhaja iz prava Evropskih skupnosti, v skladu s sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti ali Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti. Če tolmačenje teh sodišč ni na voljo, daje navodila za tolmačenje te pogodbe Ministrski svet. Ta lahko prenese navedeno nalogo Stalni skupini na visoki ravni. Takšna navodila ne vplivajo na kasnejše tolmačenje pravnega reda Evropskih skupnosti s strani Sodišča Evropskih skupnosti ali Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti.

NASLOV IX – UDELEŽENKE IN OPAZOVALKE

Člen 95

Vsaka država članica Evropske skupnosti je lahko na zahtevo, ki jo vloži Ministrskemu svetu, zastopana v Ministrskem svetu, Stalni skupini na visoki ravni in Upravnem odboru pod pogoji iz členov 48, 54 in 59 kot udeleženka, in sme sodelovati pri razpravah Ministrskega sveta, Stalne skupine na visoki ravni, Upravnega odbora in Forumov.

Člen 96

1. Na podlagi utemeljenega zahtevka sosednje tretje države lahko Ministrski svet državo soglasno sprejme kot opazovalko. Na podlagi zahtevka, ki se predloži Ministrskemu svetu v roku šestih mesecev po začetku veljavnosti te pogodbe, se Moldavija sprejme kot opazovalka.

2. Opazovalke se lahko udeležijo sej Ministrskega sveta, Stalne skupine na visoki ravni, Upravnega odbora in Forumov, vendar ne sodelujejo pri razpravi.

NASLOV X - TRAJANJE

Člen 97

Ta pogodba se sklene za obdobje 10 let od datuma, ko začne veljati. Ministrski svet se lahko soglasno odloči, da bo podaljšal njeno trajanje. Če do takega sklepa ne pride, lahko pogodba nadalje velja med tistimi pogodbenicami, ki so glasovale v prid podaljšanja, če predstavljajo najmanj dve tretjini vseh pogodbenic Energetske skupnosti.

Člen 98

Pogodbenice lahko odstopijo od te pogodbe s šestmesečnim rokom oddaje obvestila o odstopu, naslovljenega na Sekretariat.

Člen 99

Če udeležena pogodbenica pristopi k Evropski skupnosti, postane udeleženka, kakor je določeno v členu 95.

NASLOV XI – REVIZIJA IN PRISTOP

Člen 100

Ministrski svet lahko soglasno:

(i) spremeni določbe Naslovov I do VII;

(ii) odloči, da bo izvajal druge dele pravnega reda Evropskih skupnosti v zvezi z omrežno energijo;

(iii) razširi to pogodbo na druge energetske proizvode in nosilce ali druge bistvene omrežne infrastrukture;

(iv) dovoli novi pogodbenici pristop k Energetski skupnosti.

NASLOV XII – KONČNE IN PREHODNE DOLOČBE

Člen 101

Brez poseganja v člena 102 in 103, določbe iz te pogodbe ne vplivajo na pravice in obveznosti iz sporazumov, ki so jih pogodbenice sklenile pred podpisom te pogodbe. Če ti sporazumi niso združljivi s to pogodbo, zadevna država pogodbenica sprejme vse potrebne ukrepe za odpravo nastalih neskladnosti, najkasneje v roku enega leta po začetku veljavnosti te pogodbe.

Člen 102

Nobena obveznost iz te pogodbe ne vpliva na obstoječe pravne obveznosti pogodbenic, ki izhajajo iz Pogodbe o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije.

Člen 103

Ta pogodba ne vpliva na obveznosti iz sporazumov med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in pogodbenico na drugi strani. Ta pogodba ne vpliva na obveznosti, ki so bile prevzete med pogajanji za pristop k Evropski uniji.

Člen 104

Do sprejetja proceduralnega zakona iz člena 50 vrstni red predsedovanja določa Memorandum o soglasju iz Aten[6].

Člen 105

Pogodbenice potrdijo to pogodbo v skladu s svojimi notranjimi postopki.

Ta pogodba začne veljati prvi dan meseca, ki sledi dnevu, ko se Evropska skupnost in šest pogodbenic medsebojno uradno obvestijo, da so zaključile tozadevne postopke.

Obvestilo se pošlje Generalnemu sekretarju Sveta Evropske unije, ki je depozitar te pogodbe.

V POTRDITEV TEGA so pravilno pooblaščeni predstavniki podpisali ta protokol

[6] Memorandum o soglasju o regionalnem energetskem trgu v jugovzhodni Evropi in njegovem vključevanju v notranji energetski trg Evropskih skupnosti, podpisan v Atenah 8. decembra 2003.

PRILOGA I

ČASOVNI NAČRT IZVAJANJA DIREKTIV ES ŠT. 2003/54 IN 2003/55 IN UREDBE ES ŠT. 1228/2003 Z DNE 26. JUNIJA 2003

1. V skladu z odstavkom 2 spodaj in členom 24 te pogodbe vsaka pogodbenica v roku dvanajstih mesecev od začetka veljavnosti te pogodbe izvaja:

   (i) Direktivo 2003/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih za notranji trg z električno energijo;

   (ii) Direktivo 2003/55/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom;

   (iii) Uredbo 1228/2003/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije;

2. Vsaka pogodbenica zagotovi, da so upravičeni odjemalci v smislu Direktiv 2003/54/ES in 2004/55/ES:

   (i) od 1. januarja 2008 vsi negospodinjski odjemalci; in

   (ii) od 1. januarja 2015 vsi odjemalci.

PRILOGA II

ČASOVNI NAČRT IZVAJANJA PRAVNEGA REDA EVROPSKIH SKUPNOSTI O OKOLJU

1. Vsaka pogodbenica začne izvajati Direktivo Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 97/11/ES z dne 3. marca 1997 in Direktivo 2003/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003, ko začne veljati ta pogodba.

2. Vsaka pogodbenica začne izvajati Direktivo Sveta 1999/32/ES z dne 26. aprila 1999 o zmanjšanju deleža žvepla v nekaterih vrstah tekočega goriva, ki spreminja Direktivo 93/12/EGS najkasneje 31. decembra 2011.

3. Vsaka pogodbenica začne izvajati Direktivo 2001/80/ES Evropskega parlamenta in sveta z dne 23. oktobra 2001 o omejevanju emisij nekaterih onesnaževal v zrak iz velikih kurilnih naprav najkasneje 31. decembra 2017.

4. Vsaka pogodbenica začne izvajati člen 4(2) Direktive Sveta 79/409/EGS 4/2/ES z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic, ko začne veljati ta pogodba.

PRILOGA III

Člen 81 Pogodbe ES

1. Kot nezdružljivi s skupnim trgom so prepovedani vsi sporazumi med podjetji, sklepi podjetniških združenj in usklajena ravnanja, ki bi lahko prizadeli trgovino med državami članicami in katerih cilj oziroma posledica je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na skupnem trgu, zlasti tisti, ki:

a) neposredno ali posredno določajo nakupne ali prodajne cene ali druge pogoje poslovanja;

b) omejujejo ali nadzorujejo proizvodnjo, trge, tehnični razvoj ali naložbe;

c) določajo razdelitev trgov in virov nabave;

d) uvajajo neenake pogoje za primerljive posle z drugimi trgovinskimi partnerji in jih tako postavljajo v podrejen konkurenčni položaj;

e) pogojujejo sklepanje pogodb s tem, da sopogodbeniki sprejmejo dodatne obveznosti, ki po svoji naravi ali glede na trgovinske običaje nimajo nikakršne zveze s predmetom takšnih pogodb.

2. Vsi sporazumi ali sklepi, ki jih ta člen prepoveduje, so nični.

3. V naslednjih primerih se lahko določi, da se določbe odstavka 1 ne uporabljajo za:

– sporazume ali skupine sporazumov med podjetji,

– sklepe ali skupine sklepov podjetniških združenj,

– usklajeno ravnanje ali skupine usklajenih ravnanj, ki prispevajo k izboljšanju proizvodnje ali distribucije blaga oziroma k pospeševanju tehničnega ali gospodarskega napredka, pri čemer zagotavljajo potrošnikom pravičen delež doseženih koristi, in ki:

a) zadevnim podjetjem ne določajo omejitev, ki za doseganje teh ciljev niso nujne;

b) takšnim podjetjem glede znatnega dela zadevnih izdelkov ne dajejo možnosti izključitve konkurence.

Člen 82 Pogodbe ES

Kot nezdružljiva s skupnim trgom je prepovedana vsaka zloraba prevladujočega položaja enega ali več podjetij na skupnem trgu ali njegovem znatnem delu, kolikor bi lahko prizadela trgovino med državami članicami.

Takšna zloraba je zlasti:

a) neposredno ali posredno določanje nepoštenih nakupnih ali prodajnih cen ali drugih nepoštenih pogojev poslovanja;

b) omejevanje proizvodnje, trgov ali tehničnega razvoja na škodo potrošnikov;

c) uporaba neenakih pogojev za primerljive posle z drugimi trgovinskimi partnerji, ki slednje postavlja v podrejen konkurenčni položaj;

d) sklepanje pogodb, ki sopogodbenikom narekujejo sprejetje dodatnih obveznosti, ki po svoji naravi ali glede na trgovinske običaje nimajo nikakršne zveze s predmetom takšnih pogodb.

Člen 86(1) in (2) Pogodbe ES

1. Države članice glede javnih podjetij ali podjetij, katerim so odobrile posebne ali izključne pravice, ne smejo sprejeti ali ohraniti v veljavi ukrepov, ki so v nasprotju s pravili iz te pogodbe, zlasti iz člena 12 in členov 81 do 89.

2. Podjetja, pooblaščena za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, oziroma podjetja, ki imajo značaj dohodkovnega monopola, ravnajo po pravilih iz te pogodbe, zlasti po pravilih o konkurenci, kolikor uporaba takšnih pravil pravno ali dejansko ne ovira izvajanja posebnih nalog, ki so jim dodeljene. Razvoj trgovine ne sme biti prizadet v takšnem obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Skupnosti.

Člen 87 Pogodbe ES

1. Razen če ta pogodba ne določa drugače, je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva s skupnim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami.

2. S skupnim trgom je združljivo naslednje:

a) pomoč socialnega značaja, dodeljena posameznim potrošnikom, pod pogojem, da je dodeljena brez diskriminacije glede na poreklo zadevnih izdelkov;

b) pomoč za povrnitev škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki;

c) pomoč, dodeljena gospodarstvu nekaterih območij Zvezne republike Nemčije, ki jih je prizadela delitev Nemčije, kolikor je takšna pomoč potrebna za nadomestilo gospodarske škode, ki jo je ta delitev povzročila.

3. Kot združljivo s skupnim trgom se lahko šteje naslednje:

a) pomoč za pospeševanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven izjemno nizka ali kjer je podzaposlenost velika;

b) pomoč za pospeševanje izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa ali za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice;

c) pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi;

d) pomoč za pospeševanje kulture in ohranjanja kulturne dediščine, kadar takšna pomoč ne škoduje trgovinskim pogojem in konkurenci v Skupnosti v obsegu, ki je v nasprotju s skupnimi interesi;

e) druge vrste pomoči, kakršne lahko Svet določi v odločbi, ki jo sprejme s kvalificirano večino na predlog Komisije.

PRILOGA IV

PRISPEVKI ZA PRORAČUN [7]

Pogodbenice	Prispevek v odstotkih
Evropska skupnost	91,2 %
Republika Avstrija	0,1 %
Republika Bolgarija	1 %
Bosna in Hercegovina	0,3 %
Republika Hrvaška	0,5 %
Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	0,1 %
Republika Črna gora	0,1 %
Romunija	2,1 %
Republika Srbija	0,7 %
Republika Turčija	3,8 %
Misija združenih narodov za začasno upravo na Kosovu	0,1 %

[7] [„Če Republika Turčija ne podpiše te pogodbe, se ta preglednica matematično posodobi in sicer: "Evropska skupnost (94,9 %), Republika Albanija (0,1 %), Republika Bolgarija (1 %), Bosna in Hercegovina (0,3 %), Republika Hrvaška (0,5 %), Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija (0,1 %), Republika Črna gora (0,1 %), Romunija (2,2 %), Republika Srbija (0,7 %), Misija Združenih narodov za začasno upravo na Kosovu (0,1 %)".]